

BREXIT

Brexit skaber klarhed, men rammer forskelligt

Efter at have holdt vejret i fire år blev der langt om længe, og lige på falderebet, indgået en aftale for briternes udtrædelse af EU.

Hos FF Koncernen bliver der åndet lettet op.

Ganske anderledes ser det ud hos Danmarks Pelagiske Producentorganisation, der efterspørger en ordentlig kompensationsordning for de fiskerier, der rammes hårdest.

INDHOLD

Brexit skaber klarhed, men rammer forskelligt ...	1	Et dansk og et svensk Ahlma	8	Den danske Vild med Sild kampagne er skudt i gang med stor succes	15
Scandic Pelagic sælger alle afdelinger i Sverige til Västskustfisk SVC AB	3	Kæmpe skulderklap til medarbejderne i den tilspidsede coronasituation	10	Statsminister og tidl. fiskeriminister begge meget optagede af brexitsituationen for fiskeriet og industrien	16
To Production Directors gør status	4	Bristol genopstår – som dansk	11		
Befolkningstilvæksten skaber stigende proteinbehov	6	Professor i fiskeribiologi: »Vesten griber fiskeriet helt forkert an«	12		

CEO i FF Koncernen, Johannes Palsson, er klar til at se fremad efter fire års uvished, og han håber, politikerne er med til at sikre en god længerevarende aftale med briterne.

Ganske kort opridset sikrer brexit-aftalen fortsat adgang til det britiske farvand, om end de danske fiskere samlet set afgiver 25 % af de kvoter, de tidligere har fanget i britisk farvand. Der er ligeledes indgået en aftale om frihandel mellem Storbritannien og EU's medlemslande.

Hvad angår industrifiskeriet, vil kvoterne i britisk farvand forblive stort set uændrede de næste 5,5 år, mens fiskerne må afgive omkring 10 % af sildekvoterne. Alligevel er CEO i FF Koncernen, Johannes Palsson, lettet på såvel FF's som Scandic Pelagics vegne.

»Vi er lettede over, at der langt om længe findes en løsning. Nu har vi brugt fire år på at tænke i løsninger – og nu har vi endelig en konkret rettesnor for, hvad vi skal forholde os til og arbejde ud fra. På FF siden mister vi næsten ingenting, mens vi på sildesiden får lidt vanskeligere ved at opkøbe de 10 procent. Det er dog vigtigt for mig at sige, at vi samtidig synes, at det er beklageligt, at fiskerne må acceptere at miste, hvad de mister. Men uanset hvad bliver vi alle nødt til at komme videre indenfor de rammer, vi er blevet givet og håbe, at

vi kan leve med den reduktion, det medfølger,« siger Johannes Palsson.

Adgang til britisk farvand er alfa og omega

Han understreger nødvendigheden i at finde optimismen i det, de lykkedes med at få med i aftalen.

»Jeg synes, det er utroligt vigtigt for os som industri, ja faktisk alfa og omega, at vi fortsat har adgang til det britiske farvand – og for os i forarbejdningsindustrien, at der er indgået en frihandelsaftale, så vi både kan opkøbe fisk samt afsætte det på det britiske marked,« siger Johannes Palsson.

Kæmpe regning til fiskerne i form af reduktioner

Spørger man direktør i Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO), Esben Sverdrup-Jensen, er der til gengæld ikke meget optimisme at spore.

»Jeg er på ingen måde begejstret for udfaldet. Vi havde en målsætning om at bevare status quo for fiskeriet. I stedet har vi fået en kæmpe regning i form af kraftigt reducerede kvoter, hvis

man ser på den samlede danske fiskeindustri,« siger direktør i DPPO, Esben Sverdrup-Jensen.

Han understreger, at aftalen ikke rammer de forskellige fiskerier ligeligt, hvorfor en passende politisk hjælp til fiskeriet ikke er til at komme udenom.

»En ordentlig kompensationsordning er tvungende nødvendig for de fiskerier, der rammes hårdest. Derudover skal der tages et grundigt kig på rammevilkårene, så det stadig bliver muligt at investere i at udvikle og vækste sektoren,« siger direktør i DPPO, Esben Sverdrup-Jensen.

Johannes Palsson erklærer sig enig i, at der fra politisk hold skal gøres en kraftanstrengelse for også fremadrettet at sikre fiskeriet i Danmark. Den nuværende brexit-aftale skal revideres i 2030.

»Vi håber og forventer, at politikerne fremadrettet bliver i stand til at forhandle en tilfredsstillende længerevarende aftale med briterne,« siger Johannes Palsson.

Foto: DPPO

Der skal tages et grundigt kig på rammevilkårene, så det stadig bliver muligt at investere i at udvikle og vækste sektoren og indfri målsætningen omkring den grønne omstilling,« siger direktør i DPPO, Esben Sverdrup-Jensen.

Foto: Casba Labancz

Den svenske virksomhed skifter navn til Sweden Pelagic.

Scandic Pelagic sælger alle afdelinger i Sverige til Väst kustfisk SVC AB

Scandic Pelagic A/S har pr. 1. januar 2021 solgt afdelingerne på Ellös, Västervik og Gotland til Väst kustfisk SVC AB.

Samtidig ejes den danske del af sildeforetagendet fremadrettet 100 % af FF Skagen.

FF Skagen og Väst kustfisk SVC etablerede et samarbejde tilbage i 1999, hvor selskaberne gik sammen om udvikling af virksomheden i Västervik.

»I gennem tiden har vi haft et særdeles godt samarbejde mellem Danmark og Sverige og i fællesskab udviklet virksomheden til det, den er i dag. Vi har haft en del udfordringer i forhold til det politiske miljø i Sverige, hvorfor Väst kustfisk SVC nu vælger at tage det fulde ansvar for videreudvikling af den svenske virksomhed,« siger CEO i FF Koncernen, Johannes Palsson.

Vil sikre svensk fiskeri

Adm. direktør i Väst kustfisk SVC, Peter Sjöholm, fortæller, at opsplitningen er et strategisk skridt i bestræbelserne på at sikre det svenske pelagiske fiskeri, der tegner sig for ca. 85% af det svenske fiskeri.

»Ved at få den svenske del tilbage i svenske hænder skaber vi bedre betingelser for at sikre og udvikle fortsat primærproduktion i sildesegmentet. Vi har et ansvar for at forvalte de svenske kvoter bedst muligt, og jeg er overbevist om, at det betyder, at vi tager os af og behandler de svenske fangster inden for landet i stedet for blot at være en råvareleveran-

dør og importere de forarbejdede produkter. Det er ligeledes et vigtigt skridt i at sikre den svenske fødevareforsyning,« siger Peter Sjöholm, adm. direktør i Väst kustfisk SVC.

Johannes Palsson understreger, at Sweden Pelagic og Scandic Pelagic fortsat kommer til at samarbejde på de områder, hvor det er til fordel for begge parter.

»Vi skilles her som venner efter et langvarigt samejerskab, og vi i Scandic Pelagic og FF Skagen ønsker Väst kustfisk held og lykke med videre udvikling af Sweden Pelagic,« siger Johannes Palsson.

To Production Directors gør status

Mens 2020 udfoldede sig som lidt af en rutchebanetur for FF Skagen med op- og nedgang i råvaretilførslerne, tegnede Scandic Pelagic sig for en lidt mere stabil og sikker råvaretilførsel. Hvad angår 2021 er begge ben af koncernen klar til at tackle de udfordringer, der måtte opstå i forbindelse med Brexits udfoldelse, kvoter og corona – om ikke andet har 2020 hærdet medarbejderne til at klare lidt af hvert!

De to Production Directors for hhv. Scandic Pelagic og FF Skagen, Ole Holm (th.) og Lars Uldal, kan kigge tilbage på et år 2020, der forløb mere stabilt hos Scandic Pelagic end hos FF Skagen.

SCANDIC PELAGIC:

Production Director i Scandic Pelagic Ole Holm beretter, at 2020 har været et godt år med en god produktion.

»Vi er godt tilfredse med det år, der er gået. Status er, at vi nåede det, som vi havde budgetteret med, dvs. knap 100.000 ton sild. Også økonomisk er vi kommet ud på den rigtige side,« siger Production Director i Scandic Pelagic, Ole Holm.

På plussiden har også talt, at Scandic Pelagic aldrig har produceret så meget rogn fra Nordsø-sild som i år.

»Markederne for rogn har også været rigtig gode og salget er gået rigtig godt, så her forventer vi klart et godt resultat,« siger Ole Holm.

Han fortæller samtidig, at der ligeledes er sket mange tiltag i produktionen – tiltag der strækker sig ind i 2021.

»Vi arbejder hen imod en ny International Food Standard Certificering (IFS), som vi håber på at få til efteråret. Derudover regner vi med, at 2021 byder på et lidt lavere indtag af sild,« siger Ole Holm.

FF SKAGEN:

Production Director i FF Skagen Lars Uldal fortæller, at 2020 var året, der udover corona, bød på uddannelse af medarbejderne i Hanstholm, afskedigelse af et helt hold i Skagen og et overraskende opsving i tilførsler i efteråret efter et noget sløjt første halvår.

»Helt overordnet kan jeg sige, at vi har fået tilført flere råvarer til Hanstholm end forventet, mens vi har fået tilført færre råvarer til Skagen end forventet,« indleder Production Director i FF Skagen, Lars Uldal.

Hanstholm:

For at starte med det gode af ovenstående budskaber, stiller vi først blikket mod Hanstholm.

Her startede året ud med uddannelse af medarbejderne, som er i gang med at gennemføre procesoperatøruddannelsen ved EUC Lillebælt.

»Det er bare gået rigtig godt, og vores medarbejdere har både modtaget stor ros og høje karakterer fra skolen,« siger Lars Uldal.

Efter endt skoleforløb startede sæsonen i Hanstholm stille og roligt op, efterfulgt af en lang højsæson med god og stabil drift.

»Alt er gået planmæssigt, også hvad angår vedligehold og udlevering af mel og olie. Vi har ikke været synderligt påvirkede af coronasituationen,« siger Lars Uldal.

Påvirket af coronasituationen blev imidlertid efterårets blok af uddannelse, da uddannelsesinstitutionerne lukkede ned. Men også det fandt de en løsning på i Hanstholm.

»Vi endte faktisk med at lave kantinen om til at facilitere fjernundervisning,« siger Lars Uldal.

Skagen:

Når vi retter blikket mod Skagen, var starten af 2020 knap så tilfredsstillende.

»Vi startede ud med væsentligt færre råvarer og ligeledes mindre sildeafskær end forventet, og det resulterede desværre i, at vi i juni måned var nødsagede til at afskedige et hold på fabrikken,« siger Lars Uldal.

Sildeafskærret blev imidlertid hentet i efteråret, og i slutningen af året kom der meget overraskende så meget gang i tilførslerne, at fabrikkerne i Skagen og Hanstholm måtte justere på de planlagte nedlukninger.

»Skagen var egentlig i gang med det planmæssige driftsstop for vedligehold, men måtte afbryde, da Hanstholmfabrikken simpelthen ikke længere kunne følge med i de store tilførsler. Jeg vil gerne sige tusind tak for, at alle hjalp godt til med at få stablet produktionen i Skagen på benene igen i en fart,« siger Lars Uldal.

Dette medførte, at fabrikken i Skagen nåede at indhente en væsentlig del af, hvad der gik tabt i starten af året.

Skagen Stevedore:

»Der er grundet situationen på verdensmarkedet importeret mindre mel og olie end tidligere, hvilket igen påvirker Skagen Stevedore, som derfor har haft lidt lavere aktivitet end regnet med. Dette tror vi fortsætter et stykke ind i 2021,« siger Lars Uldal.

Scandic Pelagic fik tilført lige knap 100.000 ton sild, hvilket de også havde budgetteret med

Foto: Csaba Labancz

Uanset hvad er FF Skagen klar på et nyt godt år 2021, hvor medarbejderne i Hanstholm er startet skoleforløbet på ny, denne gang som hjemmeundervisning.

Resten er endnu for tidligt at udtale sig om, men Lars Uldal er klar på det meste.

»Vi venter spændt på det nye år og tager de udfordringer, der kommer,« siger han.

Foto: Csaba Labancz

Fredeligt ser det ud i Skagen Havn. Det er ikke til at se, at 2020 har været præget af en coronapandemi, konkurrence om råvarerne og et uforudsigeligt brexitudfald.

Tema: Bæredygtig forvaltning

I denne udgave af FF Nyt fortsætter vi sidste udgaves tema om bæredygtig forvaltning af havets ressourcer.

Vi mener, det er vigtigt at få diskussionen op på et højere plan. Det handler ikke bare om kvoter og indtjening for fiskeri-erhvervet. På et højere plan handler det om FN's verdensmål om at stoppe sult, og om fortsat at sikre, at der er nok – og sund nok – mad til at brødføde verdens hastigt voksende befolkning.

Temaet er vores bidrag til at skabe en mere nuanceret, oplyst og indsigtfuld debat om vores fantastiske maritime ressourcer.

DET BLÅ SPISEKAMMER

- Havet udgør 71 procent af jordens overflade og indeholder 96,5% af klodens vand
- 6 procent af animalsk protein til konsum dækkes af fisk og skaldyr. Heraf udgøres mere end 50 % af produktion fra akvakultur.
- Havet producerer sunde fødevarer med højt indhold af essentielt protein og fedt, fx omega-3 fedtsyre
- Det koster 250 kg i CO₂-udledning at producere et ton fiskeprotein af såkaldt 1. generation. Til sammenligning koster det 43.000 kg CO₂ at producere et ton protein af oksekød.
- Dvs. at for hver gang man kan erstatte et kg oksekød med et kg fisk, svarer det til en CO₂-reduktion på 99,4%.
- Til sammenligning koster det mellem 300-500 kg i CO₂-udledning at producere et ton linser, kikærter, ris og brune bønner, og frugt og grønt koster typisk mellem 200-500 kg. pr. ton, afhængig af, hvor »lokalt«, det er dyrket.

Befolkningstilvæksten skaber stigende proteinbehov

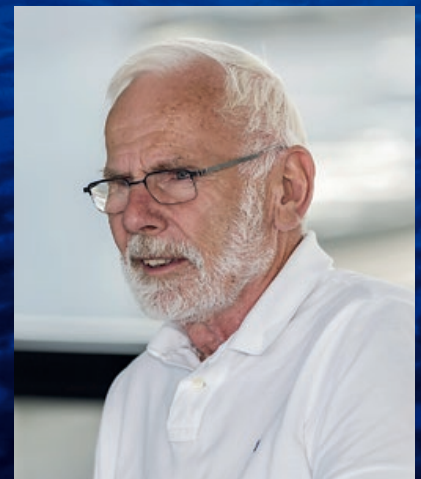
Frem mod 2050 forventes verdens befolkning at stige til nær 10 milliarder. Dette betyder, at vores proteinbehov vil vokse med ca. 40 %, FN's Verdensmål nr. 2 (No Hunger) og den stigende velstand taget i betragtning. Det er et faktum, der stiller menneskeheden over for en gigantisk udfordring, der i worst case scenario kan ende galt, hvis ikke vi forstår at forvalte og kultivere visse naturressourcer med fornuft, mener Jens Stubkjær, direktør i Atlantic Marine Protein.

Ifølge Jens Stubkjær er verdens befolkningstal og befolkningstilvæksten klodens altoverskyggende problem, da alle andre problemer som klimaforandring, flytningestrømme og så videre er en konsekvens heraf. Han udtrykker sig dermed med stor alvorlighed omkring vigtigheden af at forvalte naturens ressourcer, herunder de maritime, med fornuft.

»Kun hvis vi udviser klogskab og fornuft undgår vi en total apokalypse. Civilisatio-

nen er i dag et globalt fænomen. Al civilisation, også i historisk tid, har været baseret på kultur, hvilket har sikret eksistens. Hvis man tror, man kan lægge det hele tilbage til naturen, så kommer vi en

Jens Stubkjær finder det forbausende, at mennesket kun får 3 procent af fødevarerindtaget stillet med mad fra havet, når man sætter det op imod hele klimaspørgsmålet.

af havets ressourcer

dag til at sidde i dødens gab. Produktionen vil på ingen måde kunne holde trit med befolkningstilvæksten, og det tror jeg personligt ikke, at noget politisk system vil kunne holde til,« siger Jens Stubkjær, direktør i Atlantic Marine Protein.

Jens Stubkjærs forskning kredser rent geografisk om Vestgrønland.

En af hans mærkesager handler om, hvordan fredningen af sæler har rykket ganske voldsomt på balancen i økosystemet.

Eksplodiv stigning i sælbestanden går ud over torsken

»En grønlandssæl spiser godt et ton fisk om året. Da de blev fredede tilbage i 1977, var der ca. 1,5 mio. sæler. I dag estimeres det, at der som følge af fredningen er omkring 9 mio. sæler,« siger Jens Stubkjær.

Jens Stubkjær mener ikke, det er forsvarlig forvaltning af naturens ressourcer, at sælerne får frit lejde på den måde. Han peger blandt andet på, at sælerne yngler, hvor torsken vokser op omkring New Foundland.

Foto: Lærke Worsøe

»Dette billede er taget på Grenens yderste spids i Skagen samme dag, som interviewet med Jens Stubkjær fandt sted. Udover den nuttede lille sælunge på land var der også en eller flere andre sæler, der stak hovedet op af havet i ny og næ og dermed indikerede, at der må være masser af sæler i området.

»Netop New Foundland oplevede i 1992, at torskefiskeriet kollapsede totalt. Den dag i dag fisker man omkring New Foundland kun 10 procent af den mængde torsk, man gjorde, før sælfredningen trådte i kraft – og det samme gør sig gældende på Vestgrønland,« siger Jens Stubkjær.

»Vi er truet som verdenssamfund«

Han peger på, at forskere har en tendens til at kalde situationer som den ovenstående for overfiskeri. Samtidig har

den brede befolkning heller ikke de kritiske briller på overfor sæler, ganske enkelt fordi de er så nuttede at se på. Jens Stubkjær mener imidlertid, at det er tid til at se på det samlede billede af livet til søs.

»Nu er tiden kommet, hvor vi er nødt til at lægge følelserne til side og begynde at tage en åben dialog baseret på facts. Vi er truet som verdenssamfund, hvis ikke vi begynder at forvalte naturens ressourcer ud fra det langsigtede perspektiv,« siger Jens Stubkjær.

SÆLER

- Grønlandssælen blev, efter kampagne af Greenpeace, fredet i 1977. På daværende tidspunkt udgjorde bestanden ca. 1,5 mio. individer
- I dag estimeres det, at bestanden er vokset til ca. 9 mio. individer, der samlet set konsumerer mere end 10 mio. ton fisk årligt.
- Sæler er rovdyr og samtidig opportunist, hvorfor de i tider med rigelig føde, vælger kun at spise det »lækre« fra fisken – fx lever og rogn. Det betyder, at det potentielle pres på fiskebestanden kan være langt større end det, sælen konsumerer.
- For 30 år siden sås ingen gråsæler i Østersøen. I dag estimeres bestanden at være over 50.000 dyr
- Gråsælen spreder en parasit i økosystemet i Østersøen samt andre steder, der går i torskeleveren og forringer torskens kondition

Svenske fiskere etablerer sig med danske skibe i Skagen

Der er fortsat svensk interesse for dansk fiskeri. Siden 2019 har to svenske rederier etableret sig med danske skibe med Skagen som hjemhavn. Det drejer sig om Ahlma Fiskeri AB fra Önnared og BC-Pelagic fra Donsö. Begge rederier har ligeledes svenske skibe. FF Nyt tog sig en snak med begge hold.

Et dansk og et svensk Ahlma

Rederiet Ahlma Fiskeri AB fra Önnared i Sverige har alle dage været mere end bare almindeligt kendte i Skagen. De har nemlig leveret såvel industrifisk som sild til det, der i dag er samlet under FF Koncernen, i ikke mindre end 45 år. Og i 2019 valgte rederiet så at etablere sig med et egentligt dansk skib i forbindelse med at opnå såvel danske som svenske kvoter. Stemningen er høj og fortællingerne mange.

S 206 Ahlma og GG 206 Ahlma

- Rederiet Ahlma Fiskeri AB blev etableret i 2013 som en sammenslutning af de tidligere skibe Danö og Roxen. Navnet Ahlma er sammentrækning af ejernes efternavne – Ahlström og Magnusson.
- S 206 Ahlma hed GG 206 Ahlma, indtil de svenske ejere flyttede båden til Danmark. Samtidig fik rederiet et nyt svensk GG 206 Ahlma – nemlig det tidligere L 920 Tina Jeanette fra Thyborøn.
- S 206 Ahlma er fra 2005 og er 40 m langt, 9 m bredt og har en lastkapacitet på 600 ton
- GG 206 Ahlma er fra 2003 og er 48 m langt og 11 m bredt og har en lastkapacitet på 800 ton

Denne artikel bærer præg af, at vi både skal høre nærmere om det nyere danske skib S 206 Ahlma – men samtidig snuse til rederiets nye svenske skib, GG 206 Ahlma, som Önnered fiskerne i skrivende stund kun har haft i en uge og netop er ankommet til Skagen med for første gang dagen før interviewet.

FF Nyts udsendte blev vel modtaget ombord på S 206 Ahlma af de fire ejere John Magnusson, Christer Magnusson, Sven Magnusson og Jonas Ahlström.

»Vi er vældigt fornøjede med, at vi nu har et dansk skib med danske kvoter. Der ved får vi mere kontinuerlige fangster henover hele året – og så er vi heller ikke for længe hjemme ad gangen,« siger ejer Christer Magnusson med et smil.

Svenske Ahlma er det tidligere Tina Jeanette fra Thyborøn.

»Det kan godt være, vi bor i Fiskebäck, men så meget som vi har landet i Skagen, føler vi os nærmest mere hjemme her,« siger Christer Magnusson med et grin.

Fra venstre — og ombord på S 206 Ahlma: Christer Magnusson, John Magnusson, Jonas Ahlström og Sven Magnusson.

Hele besætningen på otte mand er netop vendt tilbage fra første tur til søs med GG 206, hvor de havde lasten fuld af makrel. I morgen drager de atter afsted, denne gang på jagt efter brisling.

Fisker fra det nye svenske vinteren igennem

Henover vinteren bliver det imidlertid det nye svenske skib, GG 206 Ahlma, som de vil drage afsted med for at fange industrifisk, da det danske skib ikke har kvoter i Østersøen – og det varer da heller ikke længe, før det trækker i de stolte ejere for også at vise det nye svenske skib frem i den anden ende af havnen.

»Det gik bare rigtig fint på vores første tur. Der var intet galt med skibet, så vi glæder os allerede til at komme ud at sejle igen,« siger Christer Magnusson.

Skibet er stadig så nyt, at de sidste detaljer stadig mangler at komme på plads – og de fire ejere griber chancen for at få en kvindes syn på indretningen.

»Du skal have lov at vælge farven på gulvtæpperne nedenunder,« bliver de fire ejere enige om, hvorefter FF Nyts udsendte ender med en række tæppeprøver mellem hænderne!

Vil fiske 4800 ton industrifisk før jul

Selvom der er masser af plads til sjov hos Alström og Magnusson, hersker der ingen tvivl om, at der også lægger alvor og store ambitioner bag deres fiskeriforetagende.

»Vi har en målsætning om at lande 4800 ton industrifisk til FF før jul,« siger ejer Jonas Ahlström og henviser til, at de i hele deres fiskeliv har landet til FF Koncernen.

Senere på dagen, efter interviewet, vil halvdelen af besætningen sejle S 206 til Sverige, hvor det kommer til at ligge stille nogle måneder. I morgen vil den anden halvdel af besætningen stikke til søs igen ombord på GG 206 Ahlma – FF Nyt ønsker dem knæk og bræk med det forestående brislingefiskeri!

Kæmpe skulderklap til medarbejderne i den tilspidsede coronasituation

Nedlukningen af de syv nordjyske kommuner i slutningen af 2020 har umuligt kunnet gå nogens næse forbi. FF Koncernen tog imidlertid nedlukningen med sindsro og vil endnu engang takke medarbejderne for en fortrinlig håndtering af hele situationen.

FF Handel er åben som altid, men coronaens indtog er, som i alle butikker, svær at overse. Efter de yderligere restriktioner i starten af januar, har koncernen ligeledes indført yderligere tiltag for at undgå smittespredning.

Ganske kort ridset op kunne FF Koncernen køre fuld produktion som vanligt, da såvel FF Skagen og Scandic Pelagic varetager såkaldte kritiske funktioner: Scandic Pelagic som fødevarevirksomhed og FF Skagen som aftager af sildeafskær og dermed varetager af »affaldshåndtering«.

Alle medarbejdere, der kunne sendes hjem, arbejdede imidlertid hjemmefra endnu en gang.

I skrivende stund kan koncernen berette om et samlet antal smittede på seks enkeltstående tilfælde.

»Jeg synes simpelthen, vores medarbejdere har håndteret situationen helt utroligt flot. Det, at vi kun har haft seks enkeltstående tilfælde uden yderligere smittespredning viser, at alle har taget et fælles ansvar og fulgt retningslinjerne til punkt og prikke,« siger CEO i FF Koncernen, Johannes Palsson.

Bristol genopstår – som dansk

I april sidste år ankom det seneste svenske skib til den danske flåde, nemlig S 438 Bristol. Denne industritrawler fisker primært tobis og brisling, og ejerne bag er ligeledes gamle og loyale kendinge af FF Skagen.

Foto: John Korsgård

Tilbage i 2018 samlede ejerne af de tidligere GG 229 Bristol og GG 438 Clipperton sig om den imponerende nybygning GG 229 Clipperton – den hidtil største svenske nybygning i historien. Nu er det så blevet tid til at få et Bristol tilbage i flåden.

»Det nye Clipperton fik det oprindelige Bristols nummer og farve. Nu får vores nye Bristol så det oprindelige Clippertons nummer og farve – så er der styr på sagerne,« siger ejer Kenny Jansson. Han er egentlig skipper, men findes nu om stunder mest i baggrunden, som han selv beskriver det.

Rederiet bag er BC-Pelagic, og udover Kenny Jansson ejes det af Reine Backman, Marcus Backman, Erling Malmberg (som har giftet sig ind i Backman fami-

lien), Runar Jansson og Aste Jansson. Helt konkret ejer familien Jansson og familien Backman hver 50 procent. Intentionen med et skib under danske kvoter er klar:

»Vi valgte at få et skib i Danmark, da der her er større udviklingsmuligheder i fiskeriet,« siger Kenny Jansson.

I skrivende stund er S 438 Bristol i fuld gang med fiskeri af sperling, efter et lidt trægt efterår.

»Vi har ikke været så meget ude at fiske de sidste par måneder, da vi har haft et par besætningsmedlemmer med

S 438 Bristol

- BC-Pelagic ejer både det danske S 438 Bristol og det svenske GG 229 Clipperton
- S 438 Bristol blev oprindeligt bygget i 1997 af Karstensens Skibsværft som SO 718 Western Viking, som var hjemmehørende i Irland. Inden det blev til Bristol, hed det L 415 Stormy
- Er 48 m langt, 10,5 m bredt og har en lastkapacitet på 890 m³.
- MaK 6M32 hovedmotor.

corona, men nu er vi atter godt i gang,« siger Kenny Jansson.

Interviewet med Kenny Jansson fandt sted under den nordjyske coronanedlukning og foregik derfor telefonisk – men formand i Hanstholm, John Korsgård, kunne heldigvis på behørig afstand forevige Kenny Jansson (tv.) sammen med skipper Josef Malmberg.

Foto: John Korsgård

Professor i fiskeribiologi:

»Vesten griber fiskeriet

Vi fisker kun fra toppen af isbjerget, havet har lige så meget føde som landjorden, og det selektive dødelighedstryk gør fiskene mindre og mindre. Det er bare nogle af de budskaber, professor i fiskeribiologi, Jeppe Kolding, har på hjerte.

Jeppe Kolding mener helt grundlæggende ikke, at vi har nok forståelse for organismerne i havet.

»Fisk er organismer, der formerer sig som planter og spiser som løver. Den slags organisme findes ikke på land, og derfor kan vi ikke forestille os det,« siger Jeppe Kolding, professor i fiskeribiologi ved Bergen Universitet.

Han henviser til, at fisk spreder i millionvis af æg, og at de samtidig alle er rovdyr, som spiser på sig selv og hinanden.

Hvis man sammenligner selve formeringen med planter, giver det ikke mening at vente, til fisken er stor, før vi fanger den, for næsten alle bliver spist, længe før de bliver voksne.

»Ved planter kan man kalde æblerne og bananerne for babyplanterne. Og her ville vi jo aldrig sige, du må ikke spise æblerne. Nej, tværtimod spiser vi jo netop æblerne i stedet for at gå efter æbletræet, der fortsat skal sikre tilgangen af æbler. Vi griber simpelthen fiskeriet helt forkert an i Vesten,« forklarer Jeppe Kolding.

Energimæssigt giver det heller ikke mening at vente på, at fiskene bliver store, før vi fanger dem.

»Det er fuldstændig vanvittigt rent energimæssigt, at vi venter på den store fisk på et kg. Den har nemlig allerede konsumeret fem kg små fisk og andre dyr længere nede i fødekæden. Det kan godt være, vi i vores rige del af verden kan

nøjes med at spise de store, dyre fisk, men den går ikke i lande med sult,« siger Jeppe Kolding.

Fisker kun toppen af isbjerget

Jeppe Kolding mener, det er en udbredt misforståelse, at havene generelt er overfiskede.

»Vi høster kun 3 % af vores føde fra havet, selvom der er lige så meget føde i havet som på landjorden, og så skulle det samtidigt være overfisket? Faktisk har der aldrig været så stor en biomasse i havene som nu, men den befinder sig længere nede i fødekæden. Men vi fisker simpelthen kun toppen af isbjerget. Og det er klart, at når vi fanger de store fisk, så bliver der spist mindre af de små, som dermed kan boltre sig,« siger Jeppe Kolding.

Balanceret høstning

Jeppe Kolding er med i en fiskeriexpertgruppe under IUCN, hvor de arbejder med begrebet »balanceret høstning«, som drejer sig om en mere økosystem-baseret tilgang.

»Vi skal fiske hele havet, store som små fisk, i et balanceret forhold. Det betyder, at vi ikke kun kan spise tun og kaviar. Vi skal også fiske længere nede i fødekæden på fiskeyngel og krebsdyr. Kun på den måde kan vi opretholde den oprindelige balance,« siger Jeppe Kolding.

I dag er det kun de største individer, der må fiskes. Og dette såkaldte selek-

10 % Reglen

- 10 % reglen går ud på, at hver gang man går et trin op i fødekæden, mister man 90 % af energien:
100 kg planter ► 10 kg køer ► 1 kg løve.
- Det vil sige, at alle husdyr er på niveau to, da de er planteædere.
- En løve er på niveau 3.
- Men når man kommer til en laks i havet, er den på niveau 5 (dvs. den spiser dem, som spiser 'løver').
- Ved toppen af fødekæden i havet har man mistet 99,9 % af energien.

»Løverne i havet er faktisk tobis og ansjoser, og de er det laveste niveau, man fisker på. Det er nærmest decideret uetisk, at de historisk er blevet kaldt for skidtfisk, når de er på niveau med løverne i fødekæden på jorden,« siger Jeppe Kolding.

helt forkert an«

Pt. fisker vi for meget på toppen og for lidt på bunden af havets fødekæde, mener fiskeribiolog Jeppe Kolding.

tive dødelighedstryk er at skyde sig selv i foden, mener Jeppe Kolding.

»Alle klager over, at fiskene bliver mindre og mindre. Egentlig handler det for en fisk om at skynde sig at blive stor, før den bliver spist, så den kan begynde at formere sig. Men hvis man dør, når man bliver stor, så er det bedre at være lille,« siger Jeppe Kolding og henviser til et konkret eksempel på nedgangen i størrelse: Rødspættten, der for 100 år siden i gennemsnit målte 50 cm som kønsmønden, men i dag kun måler 25 cm.

Umulig enbestandsforvaltning

Teorien om balanceret høstning gør samtidig op med enbestandsforvaltningen, som ifølge Jeppe Kolding bygger på en forældet matematisk model fra 1950'erne, hvor maden, som skal til for at vokse, er gratis.

»Det er næsten umuligt for bådene kun at fiske på en art ad gangen. Det giver langt bedre mening at "plukke" lidt af hvert og høste langs hele "isbjerget",« siger Jeppe Kolding.

Tilbage er nu kun spørgsmålet, om det overhovedet ville være muligt at få vesten til at spise mere fisk fra bunden af fødekæden. Jeppe Kolding er optimistisk.

»Vi står overfor en ny generation af forbrugere, som er mere optagede af hensyn til naturen, så vi kan sagtens vende forbrugsmønstret gennem oplysning. Vi kan jo også bare kigge mod fx Spanien, der blandt andet laver meget delikat paella af al slags dyr fra havet,« siger Jeppe Kolding.

Soltørrede, afrikanske småfisk er klimavenlige sundhedsbomber

Jeppe Kolding har mange års erfaring med at udvikle fiskeriet i u-lande, og han mener, at det efterhånden er Vesten, der skal lære af lande som fx Afrika.

I Victoriasøen i Afrika fisker de lokale mest små fisk på 3-4 cm, soltørrer dem – og spiser dem derefter hele
 »Rent ernæringsmæssigt er de noget af det sundeste, du kan spise, da de er sprængfyldt af mikronæringsstoffer, jern, zinc og calcium. Ligesom med kartofler sidder alt det gode i skindet. Energimæssigt er de også noget af det absolut mest klimavenlige, da de ikke kræver andet end myggenet til fangsten. Og så er de ganske enkelt umulige at overfiske, fordi de formerer sig så hurtigt,« siger Jeppe Kolding og fortsætter:

»Vi har i den vestlige verden en ide om, at vi ikke må fange de mindste fisk, men hvis man ser på, hvordan de gør i Afrika, så er det fuldstændig vanvittigt rent energimæssigt, at vi venter på den store fisk, som har fortæret 5 gange sin egen vægt, og vi har mistet det meste af energien undervejs,« siger Jeppe Kolding.

Foto: Peter Heller

Foto: Roger Bills

Jeppe Kolding er professor i fiskeribiologi ved Bergen Universitet og har erfaring fra feltarbejde i 25 u-lande. Her ses han sammen med lokale i en af Afrikas største søer, Turkanasøen, tilbage i 2010.

Her ses Jeppe Kolding i Okavango Delta i Botswana med lokale forskere

Den danske Vild med Sild kampagne er skudt i gang med stor succes

Danmark har det seneste års tid kørt det internationale pilotprojekt for Vild med Sild. Nu er det endelig blevet tid til at få den rene danske kampagne ud over stepperne. Startskuddet på den toårige kampagne lød i november, og projektet er indtil videre blevet taget rigtig godt imod.

Vild med Sild har til formål at få danskerne til at spise mere sild i hverdagene og ikke blot til højtiderne.

»Vi arbejder ihærdigt på, at sildens brand bliver løftet til at være en nem, sund og bæredygtig ret til såvel frokost som aftensmad. Og det er indtil videre blevet taget rigtig godt imod,« siger projektleder på Vild med Sild, Peter Kongerslev.

Vild med Sild er et samarbejde imellem Scandic Pelagic, Danmarks Pelagiske Producentorganisation, Landbrug & Fødevarer samt de tre færdigvareproducenter Tenax, Hirtshals Seafood og Amanda. Kampagnen inddrager mange elementer, herunder de sociale medier og detailhandlen. Men i slutningen af 2020 var også en lang række kokke inviterede til en præsentation omkring sild.

Børnefamilierne er vilde med sild

»En stor del af projektet er at få samlet og præsenteret en masse lækre, enkle opskrifter med sild, primært til børnefamilier. Det interessante er nemlig, at de fleste børn er vilde med sild – men forældrene tror ofte det modsatte. Det viser virkelig, at der er noget at tage fat omkring,« siger Sales Director i Scandic Pelagic, Kenneth Axen.

Det oprindelige pilotprojekt på europæisk vegne har haft svære vilkår under coronakrisen. Kenneth Axen håber imid-

Sales Director Kenneth Axen (tv.) og Projektleder Peter Kongerslev er Scandic Pelagics repræsentanter i styregruppen for Vild med Sild. De fortæller, at de netop er gået i gang med at få udarbejdet deres egen klimaafttryksrapport for sild. »Der findes alle mulige rapporter, men vi har valgt at lave vores egen for at validere yderligere, hvor utrolig klimavenlig en spise, sild er,« siger Peter Kongerslev.

lertid, at det danske projekt vil få det øvrige europæiske marked til at samle sig om bordet igen.

»Det er ret unikt at være hele branchen samlet – fra fisker til industri til færdig-

vareproducent. Vi håber, at outputtet på det danske projekt bliver, at vi får inspireret de øvrige lande, så vi internationalt kan skabe samling i branchen igen og udvikle sildens brand i fællesskab,« siger Kenneth Axen.

Statsminister og tidligere fiskeriminister begge meget optagede af brexit-situationen for fiskeriet og industrien

Foto: Fiskertidende

Foto: Johannes Palsson

▲ Statsminister Mette Frederiksen mødtes, forinden besøget hos Scandic Pelagic, til en snak med HG 236 Miltons ejer Jan Woller, som lå til kaj lige udenfor Scandic Pelagic.

▲ Repræsentanter fra hele branchen var mødt op i FF Koncernens lokaler til tidligere Fiskeriminister Mogens Jensens besøg. Der var imidlertid også tid til at gå ombord på GG 204 Tor-Ön.

I løbet af to uger i efteråret havde FF Koncernen besøg af statsminister Mette Frederiksen og daværende fiskeriminister Mogens Jensen. Det er et vidnesbyrd om, at fiskeriet og industriens situation blev taget alvorligt i forhold til briternes udtrædelse af EU.

Den nu afgangede fiskeriminister, Mogens Jensen, var i oktober måned den første minister til at aflægge FF Koncernen et besøg, hvor repræsentanter fra hele det

nordjyske fiskeri og fiskerierhverv også var mødt op.

Få uger efter ankom statsminister Mette Frederiksen også. Efter et besøg hos skipper Jan Woller ombord på HG 236 Milton aflagde hun ligeledes et besøg hos Scandic Pelagic.

»På FF's vegne har det betydet meget, at begge ministre indenfor 14 dage tog sig tid til at besøge vores virksomheder. Det er et tegn på, at de udmærket er klar over, at der ligger nogle arbejdspladser og valutaindtægter, der ville være gået tabt, hvis ikke vi havde fået en ordentlig aftale,« siger bestyrelsesformand i FF Koncernen, Jens Borup.

Ville ikke blive glemt i Nordjylland

Til statsministerens besøg fik alle de fremmødte repræsentanter fra fiskeri og erhverv mulighed for at byde ind med deres viden, meninger og bekymringer, inden Statsministeren forsikrede om, at nordjysk fiskeri og forarbejdningsindustri ikke ville blive glemt, uanset hvad det dengang ukendte udfald af Brexit ville blive.

»Jeg synes, det var et rigtig fint besøg. statsministeren lyttede og fortalte, og det var dejligt at få hendes ord på, at uanset hvad udfaldet var endt med, så var vi på ingen måde blevet glemt i Nordjylland,« siger Jens Borup.